

ĐỀ TOÁN 3

ĐÁP ÁN

Câu 1.

$$\begin{aligned} 1) A &= \frac{\sqrt{x}+2}{(\sqrt{x}+2)(\sqrt{x}-2)} + \frac{\sqrt{x}-2}{(\sqrt{x}+2)(\sqrt{x}-2)} - \frac{x}{(\sqrt{x}+2)(\sqrt{x}-2)} \\ &= \frac{\sqrt{x}+2+\sqrt{x}-2-x}{(\sqrt{x}+2)(\sqrt{x}-2)} = \frac{2\sqrt{x}-x}{(\sqrt{x}+2)(\sqrt{x}-2)} = \frac{-\sqrt{x}(\sqrt{x}-2)}{(\sqrt{x}+2)(\sqrt{x}-2)} \\ &= \frac{-\sqrt{x}}{\sqrt{x}+2}. \end{aligned}$$

$$2) \text{ Giải hệ phương trình: } \begin{cases} 3x - y = 9 & (1) \\ 5x + 2y = 4 & (2) \end{cases}$$

Rút từ phương trình (1) ta có : $y = 3x - 9$ (3).

Thế vào (2) được $5x + 2(3x - 9) = 4$ hay $11x - 22 = 0$ suy ra $x = 2$.

Thay $x = 2$ vào (3) được $y = 6 - 9 = -3$.

Vậy hệ phương trình có nghiệm $(x; y) = (2; -3)$.

Câu 2.

1) Nhân hai vế của bất phương trình với 12 ta được $3(5x + 3) < 4(4x - 5)$.

Suy ra $15x + 9 < 16x - 20$

Giải bất phương trình trên ta được $x > 29$.

Vậy bất phương trình đã cho có nghiệm là $x > 29$.

2) Giả sử phương trình $x^2 - 7x + 2 = 0$ có hai nghiệm là x_1 và x_2 . Không giải phương trình, hãy tính

giá trị biểu thức: $\frac{x_1^3 + x_2^3}{x_1^2 + 7x_2}$.

$$\text{Theo định lý Viète } \begin{cases} x_1 + x_2 = 7 \\ x_1 \cdot x_2 = 2. \end{cases}$$

Vì x_1 là nghiệm của phương trình đã cho nên $x_1^2 - 7x_1 + 2 = 0$ hay $x_1^2 = 7x_1 - 2$ do đó $x_1^2 + 7x_2 = 7x_1 - 2 + 7x_2 = 7(x_1 + x_2) - 2 = 7 \cdot 7 - 2 = 47$.

Ta có $x_1^3 + x_2^3 = (x_1 + x_2)^3 - 3x_1x_2(x_1 + x_2) = 7^3 - 3 \cdot 2 \cdot 7 = 301$.

$$\text{Vậy } \frac{x_1^3 + x_2^3}{x_1^2 + 7x_2} = \frac{301}{47}.$$

Câu 3:

1) Gọi vận tốc của xe tải là x km/h (điều kiện $x > 0$).

Vận tốc của xe con là $x+10$ (km/h).

Thời gian đi từ A đến B của xe tải, xe con lần lượt là $\frac{200}{x}$ giờ và $\frac{200}{x+10}$ giờ.

Vì xe tải xuất phát trước xe con 40 phút $= \frac{2}{3}$ giờ và hai xe đến B cùng lúc nên ta có phương trình

$$\frac{200}{x} - \frac{200}{x+10} = \frac{2}{3} \text{ biến đổi phương trình được } x^2 + 10x - 3000 = 0.$$

Giải phương trình được $x_1 = -60$ (không thỏa mãn điều kiện), $x_2 = 50$ (thỏa mãn).

Thời gian xe tải đi từ A đến B là 4 giờ. Vậy hai xe đến B lúc 12 giờ.

2)

a) Với $m = 3$ ta có:

$$x^2 - 2(3+2)x + 3^2 + 3 \cdot 3 - 2 = 0$$

$$\Leftrightarrow x^2 - 10x + 16 = 0$$

$$\text{Ta có: } \Delta' = (-5)^2 - 16 = 9 > 0$$

Khi đó phương trình có 2 nghiệm phân biệt là:

$$\begin{cases} x_1 = 5 - 3 = 2 \\ x_2 = 5 + 3 = 8 \end{cases}$$

Vậy với $m = 3$ thì phương trình có tập nghiệm là: $S = \{2; 8\}$

b) Tìm các giá trị của tham số m để phương trình có hai nghiệm phân biệt là x_1, x_2 khi và chỉ khi $\Delta' > 0$

$$\Leftrightarrow [-(m+2)]^2 - (m^2 + 3m - 2) > 0$$

$$\Leftrightarrow m^2 + 4m + 4 - m^2 - 3m + 2 > 0$$

$$\Leftrightarrow m > -6$$

Áp dụng hệ thức Viet cho phương trình $x^2 - 2(m+2)x + m^2 + 3m - 2 = 0$ ta có:

$$\begin{cases} x_1 + x_2 = 2(m+2) \\ x_1 x_2 = m^2 + 3m - 2 \end{cases}$$

Ta có:

$$A = 2018 + 3x_1 x_2 - x_1^2 - x_2^2$$

$$= 2018 + 3x_1 x_2 - [(x_1 + x_2)^2 - 2x_1 x_2] = 2018 + 5x_1 x_2 - (x_1 + x_2)^2$$

Thay Viet vào A ta được:

$$A = 2018 + 5x_1 x_2 - (x_1 + x_2)^2$$

$$= 2018 + 5(m^2 + 3m - 2) - 4(m+2)^2$$

$$= 2018 + 5m^2 + 15m - 10 - 4m^2 - 16m - 16$$

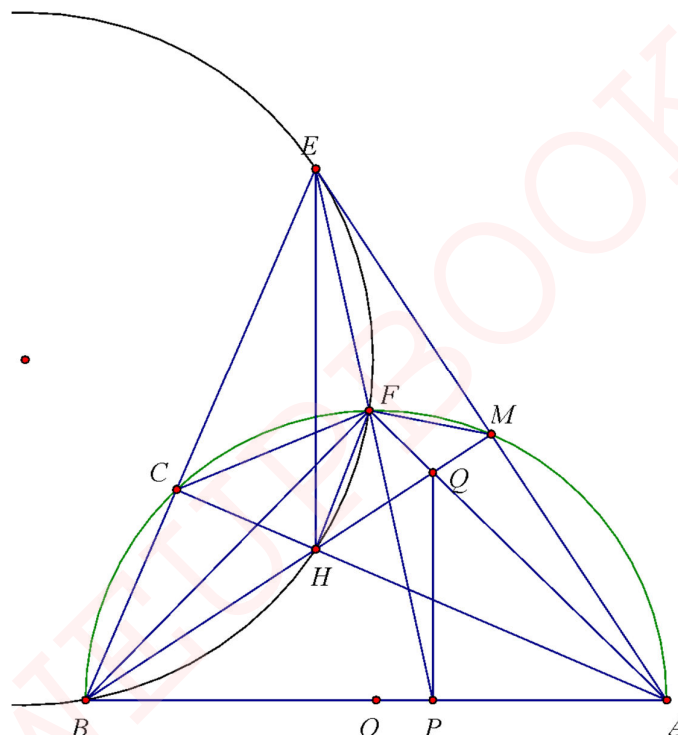
$$= m^2 - m + 1992$$

$$= \left(m - \frac{1}{2}\right)^2 + \frac{7967}{4}$$

Ta có: $A \geq \frac{7967}{4}$. Dấu “=” xảy ra khi và chỉ khi $m = \frac{1}{2}$ (tm)

Vậy $m = \frac{1}{2}$ thỏa mãn yêu cầu bài toán

Câu 4:

1) $\widehat{CBM}$ và $\widehat{ABM}$ nội tiếp đường tròn (O) chắn hai cung $\widehat{CM}$ và $\widehat{MA}$.

Mà $\widehat{CM} = \widehat{MA}$ nên $\widehat{CBM} = \widehat{ABM}$ hay BM là phân giác của $\widehat{ABC}$.

2) M thuộc nửa đường tròn đường kính AB nên $\widehat{BMA} = 90^\circ$ hay $\widehat{BMA} = \widehat{BME} = 90^\circ$

Xét Δ vuông BMA và Δ vuông BME có $\widehat{MBA} = \widehat{MBE}$ và BM chung nên

$\Delta BMA = \Delta BME$ do đó $ME = MA$.

Ta có $\widehat{MAC} = \widehat{MBA}$ (hai góc nội tiếp (O) chắn hai cung bằng nhau) nên

Δ vuông MAH đồng dạng với Δ vuông MBA do đó $\frac{MH}{MA} = \frac{MA}{MB}$ hay $MA^2 = MH \cdot MB$ mà $MA = ME$

nên $ME^2 = MH \cdot MB$.

3) + Ta có $\widehat{PFA} = \widehat{FAE} + \widehat{FEA}$ (góc ngoài $\triangle AEF$) (1).

$\widehat{FAE} = \widehat{FBM}$ (nội tiếp (O) cùng chắn $\widehat{FM}$) và $\widehat{FBM} = \widehat{FEH}$ (nội tiếp đường tròn ngoại tiếp $\triangle BHE$ cùng chắn $\widehat{HF}$) suy ra $\widehat{FAE} = \widehat{FEH}$ (2).

Từ (1) và (2) suy ra $\widehat{PFA} = \widehat{FAE} + \widehat{FEA} = \widehat{FEH} + \widehat{FEA} = \widehat{HEA}$ (3).

+ Theo ý b) $ME^2 = MH.MB$ nên $\frac{ME}{MH} = \frac{MB}{ME}$ kết hợp với $\widehat{EMH} = \widehat{BME} = 90^\circ$

do đó $\triangle MEH$ đồng dạng với $\triangle MBE$ nên $\widehat{MEH} = \widehat{MBE}$ mà theo chứng minh phần a) ta có $\widehat{MBE} = \widehat{MBA}$ suy ra $\widehat{MBA} = \widehat{MEH} = \widehat{HEA}$ (4).

Từ (3), (4) ta được $\widehat{PFA} = \widehat{MBA}$.

Xét $\triangle AFP$ và $\triangle ABQ$ có $\widehat{PFA} = \widehat{MBA}$ và $\widehat{A}$ chung nên $\triangle AFP$ đồng dạng với $\triangle ABQ$ suy ra $\frac{AP}{AF} = \frac{AQ}{AB}$.

Xét $\triangle QAP$ và $\triangle ABF$ có $\frac{AP}{AF} = \frac{AQ}{AB}$ và $\widehat{A}$ chung nên $\triangle QAP$ đồng dạng với $\triangle ABF$ suy ra $\widehat{QPA} = \widehat{BFA}$ mà $\widehat{BFA} = 90^\circ$ nên $QP \perp AB$.

Câu 5.

1) Gọi x, y , lần lượt là số trận hòa và số trận thắng. Mỗi đội bóng thi đấu với 3 đội còn lại, do đó có tất cả: $(4.3):2 = 6$ trận.

Do đó ta có: $x + y = 6$ (1)

Tổng số điểm trận hòa $2x$, tổng số điểm trận thắng là $3y$.

Theo đề, suy ra $2x + 3y = 16$ (2)

Giải hệ gồm (1) và (2) tìm được: $x = 2, y = 4$.

Vậy có 2 trận hòa và 4 trận thắng.

2) Không gian mẫu của phép thử là:

$$\Omega = \{(1, 2); (1, 3); (1, 4); (2, 1); (2, 3); (2, 4); (3, 1); (3, 2); (3, 4); (4, 1); (4, 2); (4, 3)\}.$$

Số các kết quả có thể xảy ra (số phần tử của không gian mẫu) là $n(\Omega) = 12$.

Gọi A là biến cố "Lấy được 2 viên bi mà tổng hai số trên hai viên bi đó là số lẻ".

Số kết quả thuận lợi của biến cố A là $n(A) = 8$.

$$\text{Xác suất của biến cố } A \text{ là } p(A) = \frac{n(A)}{n(\Omega)} = \frac{8}{12} = \frac{2}{3}$$